

სოლფეჯიოს პროგრამა

საქართველოს ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის

სალოტბარო სკოლებისათვის

- სანოტო სისტემა, ვიოლინოს და ბანის გასაღები, ნოტების განლაგება ვიოლინოსა და ბანის გასაღებებში. ლავიატურა.
- ნოტის გრძლიობა (მთელი, ნახევარი, მეოთხედი, მერვედი, მეოქვესმეტედი); პაუზები (მთელი, ნახევარი, მეოთხედი, მერვედი, მეოქვესმეტედი).
- ზომა – (ორწილადი, სამწილადი, ოთხწილადი); ტაქტი, ტაქტში ძლიერი და სუსტი დრო, აქცენტი, ზომების დირიჟორობა. გრძლიობების დაჯგუფება ($2/4$, $3/4$, $4/4$).
- ინტერვალები – მარტივი ინტერვალები, დიატონური ინტერვალები (პრიმა, სეკუნდა, ტერცია, კვარტა, კვინტა, სექსტა, სეპტიმა). მათი რაოდენობრივი შემადგენლობა.
- კილო და ტონალობა – ბუნებრივი მაჟორი, მინორი სამი სახის (ბუნებრივი, ჰარმონიული, მელოდიური), ჰარალელური მინორის აგება. საფეხურები, მათი აღნიშვნა რომაული ციფრებით, მყარი და მერყევი საფეხურები, მათი გადაწყვეტა, შემავალი ტონები, შემომღერება, ტონიკა, მთავარი საფეხურები. ჰარმონიული და მელოდიური მაჟორის აგება. ინტერვალების აგება მაჟორსა და მინორში.
- ტონალობის გარკვევა, საგასაღებო ნიშნები, ტონალობების ნათესაობა, ტრანსპონირება.
- ალტერაციის ნიშნები, ქრომატიზმი, დიეზი (დუბლ-დიეზი), ბემოლი (დუბლ-ბემოლი), ბეკარი. ბგერების ლათინური დასახელება (c,d,e,f,g,a,h).

- აკორდები – სამხმოვანება, მისი შებრუნებები, მათი აგება ბგერიდან. ტონალობაში – მთავარი საფეხურების სამხმოვანებები მაჟორსა და მინორში, მათი შებრუნება, უახლოესი შეერთებები.
- ხალხური მუსიკის კილოები (იონიური, დორიული, ფრიგიული, ლიდიური, მიქსოლიდიური, ეოლიური, ლოკრიული).
- სმენითი ანალიზი – კილოების (მაჟორი, მინორი, ხალხური კილოები), ინტერვალების (დიატონური), აკორდების (მაჟორული და მინორული სამხმოვანება, მათი შებრუნებები, შემცირებული სამხმოვანება) გამოცნობა.
- ფურცლიდან კითხვა (ერთხმიანი და ორხმიანი მაგალითები).
- კარნახი – რიტმული და ერთხმიანი მელოდიური კარნახები, ზეპირი და წერითი. ეტაპობრივად ორხმიანი და სამხმიანი კარნახები.

რეკომენდებული ლიტერატურა

1. Г.Ф. Калинина, Сольфеджио. Рабочая тетрадь (შვიდი რვეული)
2. П. Н. Драгомиров, Учебник Сольфеджио (ფურცლიდან კითხვისთვის)
3. ქართული ხალხური სიმღერები I ტომი, შემდგენელი გრ. ჩხილაძე, თბილისი 1960 წ. (ფურცლიდან კითხვისთვის)
4. ქართული გალობა. გელათის სკოლა, შემდგენელი გ. ერქვანიძე, თბილისი 2006 წ. (ფურცლიდან კითხვისთვის)
5. Н. Ладухин 1000 примеров музыкального диктанта (კარნახისთვის)
6. მუსიკალური კარნახების კრებული, ქართული ტრადიციული მუსიკის ნიმუშების საფუძველზე. ავტორი და შემდგენელი თამარ თოლორდავა, თბილისი, 2020 წ. (კარნახისა და ფურცლიდან კითხვისთვის)